

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

Προσπάθεια σύγκλισης ΔΝΤ-Γερμανίας για το χρέος

Προσπάθειες προσέγγισης της τελευταίας στιγμής γίνονται αυτή τη στιγμή στις Βρυξέλλες για να αρθεί το αδιέξοδο που έχει δημιουργηθεί ανάμεσα στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και το Βερολίνο και να υπάρξει συμφωνία για την ελάφρυνση του χρέους που θα επιτρέψει στο ΔΝΤ να συμμετάσχει στο πρόγραμμα άμεσα.

Ο επικεφαλής του ευρωπαϊκού προγράμματος του Ταμείου, Π. Τόμσεν, βρίσκεται στη βελγική πρωτεύουσα από χθες για μια σειρά επαφών με τους Ευρωπαίους εταίρους, ενώ σύμφωνα με πληροφορίες βρέθηκε και στο Βερολίνο τα προηγούμενα εικοσιτετράωρα για να συναντηθεί με τον υπουργό Οικονομικών της Γερμανίας, Ολαφ Σολτς. Σύμφωνα με Ευρωπαϊκό αξιωματούχο που μίλησε στην «Κ», «υπάρχει κάποια σύγκλιση» απόψεων, χωρίς όμως να υπάρχει ακόμη συμφωνία.

Η βασική διαφωνία έγκειται στο ότι το ΔΝΤ θέλει αυτόματη και εμπροσθοβαρή εφαρμογή των μέτρων μακριά από πολιτικά κριτήρια, μια ελάφρυνση χρέους που να μπορεί άμεσα να ποσοτικοποιηθεί και να υπολογιστεί στην ανάλυση βιωσιμότητάς του. Το Βερολίνο, από την άλλη, θέλει τα μέτρα να εφαρμόζονται σταδιακά, μόνο αν τηρούνται οι δεσμεύσεις από την ελληνική πλευρά, και να εγκρίνονται κάθε φορά από τη γερμανική Βουλή. Η άλλη διαφορά που φαίνεται, σύμφωνα με πληροφορίες, να γεφυρώνεται είναι αυτή που αφορά τον χρόνο επέκτασης της ωρίμανσης των δανείων, με το Ταμείο να επιμένει σε μια επέκταση 10 ετών και το Βερολίνο πλέον να έχει συμφωνήσει στα 8 χρόνια από τα 5 που είχε αρχικά θέσει ως όριο.

Ο χρόνος τελειώνει...

«Ο χρόνος τελειώνει για το ΔΝΤ, καθώς πρέπει να λάβει την απόφαση ενεργοποίησης του προγράμματός του στην Ελλάδα», δήλωνε χθες Ευρωπαίος αξιωματούχος, θέλοντας να αποφύγει να απαντήσει κατηγορηματικά αν και κατά πόσον το Eurogroup στις 24η Μαΐου είναι «η τελευταία και καθοριστική ημερομηνία για το θέμα». Ο ίδιος είπε πως «θα είμαστε πιο λεπτομερείς για το χρέος από ό,τι στη Σόφια, αλλά το αν θα ενεργοποιήσει το ΔΝΤ το πρόγραμμά του, θα το δούμε». Στη Σόφια, στην οποία αναφέρθηκε ο αξιωματούχος, δεν είχε γίνει καμία συζήτηση για το χρέος, οπότε ο πήχυς είναι αρκετά χαμηλά. Αυτό που πλέον είναι ξεκάθαρο σε όλους είναι πως για να συμμετάσχει το Ταμείο σε πρόγραμμα με αξιολόγηση, το αργότερο που θα μπορεί να ληφθεί η απόφαση αυτή από το διοικητικό συμβούλιο του ΔΝΤ είναι μέχρι τις αρχές Ιουνίου.

Ο Ευρωπαίος αξιωματούχος εξήγησε όμως πως είναι σημαντικό για την αξιοπιστία του ελληνικού προγράμματος και τη μεταμνημονιακή εποχή να ενεργοποιηθεί το ΔΝΤ το πρόγραμμά του, αλλά ακόμα και αν δεν το ενεργοποιήσει, θα συνεχίσει να μετέχει κανονικά στην επιτήρηση μετά το πρόγραμμα. Ερωτηθείς σχετικά με τις πιθανότητες συμμετοχής του ΔΝΤ, ο αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Βάλντις Ντομπρόβσκις, σε συνέντευξή του στην εφημερίδα Handelsblatt, δεν εμφανίζεται πάντως ιδιαίτερα αισιόδοξος, επισημαίνοντας ότι εξετάζονται διάφορες δυνατότητες συμμετοχής.

Ορόσημο το Μουντιάλ

Αυτό που έγινε ξεκάθαρο πάντως είναι πως «όλες οι αποφάσεις για την έξοδο της Ελλάδας από το μνημόνιο, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων ελάφρυνσης του χρέους, θα ληφθούν στο Eurogroup της 21ης Ιουνίου, ανεξάρτητα από το αν θα συμμετάσχει τελικά το ΔΝΤ με χρηματοδότηση ή όχι». Ερωτηθείς εάν υπάρχει το ενδεχόμενο να καθυστερήσουν οι αποφάσεις για το χρέος λόγω της μη επίτευξης συμφωνίας με το ΔΝΤ, ο αξιωματούχος δήλωσε βέβαιος ότι τα πάντα θα έχουν ολοκληρωθεί μέχρι τις 21 Ιουνίου πριν ξεκινήσει το Μουντιάλ και απέκλεισε οποια άλλη εξέλιξη. «Το ορόσημο αυτό έχει τεθεί από πολλές χώρες που μετέχουν στο Μουντιάλ», είπε χαρακτηριστικά ο αξιωματούχος.

Όσον αφορά τη συμφωνία επί της αρχής για την τέταρτη αξιολόγηση που επιτεύχθηκε το περασμένο Σάββατο στην Αθήνα, αυτή πήρε το πράσινο φως και από το Euroworking Group που συνεδρίασε χθες μέσω τηλεδιάσκεψης. Ο αντιπρόεδρος της Κομισιόν Β. Ντομπρόβσκις, σε ερώτηση εάν το τρέχον πρόγραμμα προσαρμογής θα ολοκληρωθεί στις 20 Αυγούστου, όπως προβλέπεται, εμφανίζεται αισιόδοξος λέγοντας πως «εργαζόμαστε προς αυτή την κατεύθυνση και θα έλεγα ότι συνολικά το πρόγραμμα βρίσκεται σε καλό δρόμο. Η Ελλάδα έχει υπερβεί μάλιστα τους δημοσιονομικούς στόχους. Όλοι οι εμπλεκόμενοι είναι αποφασισμένοι να ολοκληρώσουν το πρόγραμμα εμπρόθεσμα».

Capital controls: Έργεται νέα «ανάσα»

Σύμφωνα με τα ρεπορτάζ, τις παρατηρήσεις-προτάσεις της για το επόμενο βήμα χαλάρωσης των capital controls αναμένεται να στείλει τη Δευτέρα η Ελληνική Ένωση Τραπεζών (ΕΕΤ) στην Τράπεζα της Ελλάδος και στο υπουργείο Οικονομικών, προκειμένου να ληφθεί η τελική απόφαση και οι αλλαγές να ισχύσουν το επόμενο διάστημα.

Ειδικότερα, θέμα χρόνου είναι η περαιτέρω χαλάρωση των capital controls, εξέλιξη που θα συνδεθεί με την ολοκλήρωση της 4ης αξιολόγησης και εκτιμάται ότι θα δώσει ισχυρή ώθηση στην επιχειρηματική δραστηριότητα.

Σύμφωνα πάντα με τις δημοσιογραφικές πληροφορίες, οι τράπεζες ζητούν την πλήρη κατάργηση των κεφαλαιακών περιορισμών σε ότι αφορά στις επιχειρήσεις, η κυβέρνηση επιθυμεί μια σταδιακή άρση των περιορισμών ενώ ενδοιασμούς διατυπώνει η Τράπεζα της Ελλάδος, στα αιτήματα των τραπεζών, θεωρώντας πως δεν είναι ακόμη ώριμες οι συνθήκες.

Στις επόμενες μέρες η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών θα υποβάλει στην Τράπεζα της Ελλάδος το αίτημα για άρση των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων σε ότι αφορά στις επιχειρήσεις, με στόχο να διευκολυνθούν εξαγωγές αγαθών και οι εισαγωγές. Παρά τις χαλαρώσεις που έχουν γίνει στην τελευταία τριετία, εξακολουθούν να υφίστανται ακόμη σοβαρά εμπόδια. Επίσης, παρά την ταχύτητα έγκρισης των αιτημάτων από τις αρμόδιες επιτροπές των τραπεζών και την Τράπεζα της Ελλάδος, η όλη διαδικασία, ακόμη και στην περίπτωση που - το αίτημα μεταφοράς κεφαλαίων εγκρίνεται, δεν παύει να αποτελεί ένα σημαντικό γραφειοκρατικό εμπόδιο.

Ειδικότερα σήμερα, το συνολικό ύψος των αιτημάτων για κάθε πελάτη υπόκειται σε περιορισμούς. Κάθε τράπεζα έχει συγκεκριμένο πιστωτικό όριο συναλλαγών ανά εβδομάδα, τα οποία δεν καλύπτουν το σύνολο των αιτημάτων των πελατών τους, καθώς εξαντλούνται και περιμένουν την επόμενη εβδομάδα κ.ο.κ.

Επίσης ο περιορισμός αυτός, οδηγεί σε «φαύλο κύκλο». Οι επιχειρήσεις που πραγματοποιούν πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών στο εξωτερικό, στο μέτρο που μπορούν, διατηρούν σε πιστωτικά ιδρύματα του εξωτερικού μέρος των εισπράξεών τους, αντί να τα φέρουν σε ελληνική τράπεζα. Ενδεικτικές περιπτώσεις είναι οι κάρδι τα ναυτιλίας του τουρισμού και των εξαγωγών αγαθών. Με τον τρόπο αυτό αμύνονται στο καθεστώς που επιβάλλουν τα capital controls, σύμφωνα με το οποίο, για να πραγματοποιήσουν άμεσα μια πληρωμή προμηθευτή, θα πρέπει να προσκομίσουν τα τιμολόγια τεκμηρίωσης της συναλλαγής και αν προλάβουν.

Έχοντας διαθέσιμα κεφάλαια στο εξωτερικό, πληρώνουν άμεσα τον προμηθευτή τους. Το γεγονός αυτό, στερεί ρευστότητα από το ελληνικό τραπεζικό σύστημα. Ταυτόχρονα, η ισχύς των capital controls διατρεί χαμηλά την πιστοληπτική ικανότητα των τραπεζών. Η άρση τους ή ο περιορισμός τους, θα συμβάλει στην βελτίωση των αξιολογήσεών τους από τους διεθνείς οίκους.

Στο πλαίσιο αυτό, εκτιμάται ότι η άρση ή ο «περιορισμός των περιορισμών» θα συμβάλει στην επιτάχυνση της αναπτυξιακής διαδικασίας, καθώς ήδη παρά τα capital controls, τα επίσημα στοιχεία δείχνουν σταθερή αύξηση των εξαγωγών αγαθών, άνοδο του τουρισμού, άνοδο της βιομηχανικής παραγωγής και ειδικά της μεταποιητικής καθώς και βελτίωση του οικονομικού κλίματος.

Η σταδιακή άρση των capital controls ευνοείται από την επιτυχία με την οποία πέρασαν τη δοκιμασία των stress tests οι ελληνικές τράπεζες, αλλά σε κάθε περίπτωση αναγκαία προϋπόθεση είναι η συνεχής βελτίωση των δημοσιονομικών δεδομένων και το πλαίσιο εξόδου από το μνημόνιο.

Διατυπώνονται ενδοιασμοί και φόβοι ότι η πλήρης άρση θα οδηγήσει σε αθρόα αύξηση των εισαγωγών, όπως επίσης και ότι ίσως ανακόψει τις πληρωμές με πλαστικό χρήμα.

Σημειώνεται ότι οι τραπεζίτες είχαν θέσει το ζήτημα, στην συνάντηση που είχαν στις 11 Μαΐου, με τον αντιπρόεδρο της κυβέρνησης και υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης Γιάννη Δραγασάκη.

Όπως αναφέρεται στο ολιστικό σχέδιο που παρουσίασε η κυβέρνηση για τη στρατηγική ανάπτυξης της χώρας στο μέλλον, "τα επόμενα βήματα χαλάρωσης των capital controls θα βελτιώσουν τις οικονομικές επιδόσεις, διασφαλίζοντας παράλληλα τη ρευστότητα στο σύστημα. Περιλαμβάνουν:

- Κατάργηση των περιορισμών των αναλήψεων μετρητών. Σε συνδυασμό με τους καταργηθέντες περιορισμούς για το άνοιγμα νέων λογαριασμών, θα ολοκληρώσει την απελευθέρωση των εγχώριων συναλλαγών και την κατάργηση του δεύτερου πυλώνα των περιορισμών.
- Αύξηση των ορίων μεταφοράς κεφαλαίων στο εξωτερικό για επιχειρήσεις και ιδιώτες.
- Αύξηση του τρέχοντος ορίου έγκρισης συναλλαγών, με σκοπό την ανάθεση αυτής της αρμοδιότητας στις υποεπιτροπές τραπεζών".

Bundesbank: Δεν είναι «απαραίτητο» να ληφθούν σύντομα επιπλέον μέτρα ελάφρυνσης του χρέους της Ελλάδας

Η γερμανική κεντρική τράπεζα αναφέρει, στο μηνιαίο δελτίο της, την κατάσταση όσον αφορά το πρόγραμμα της Ελλάδας και την προοπτική ολοκλήρωσής του τον Αύγουστο. Η Bundesbank επισημαίνει, μεταξύ άλλων, ότι η Ελλάδα υπερβαίνει κατά πολύ τις επιδιωκόμενες πρωτογενείς πλεονασματικές δαπάνες και εκτιμά ότι οι πλεονασματικές πιστώσεις ύψους 3,1% του ΑΕΠ θα πρέπει να θεωρηθούν - και μακροπρόθεσμα - ελυγες, επομένως «δεν είναι απολύτως αναγκαίο να ληφθούν σύντομα πρόσθετα μέτρα μετριασμού του χρέους». Προειδοποιεί ακόμη για την πιθανή ενδεχόμενη προστασία από τις αντιδράσεις των αγορών να οδηγήσει σε απώλεια της δυναμικής των μεταρρυθμίσεων. Στο κείμενο επισήμανε ότι η Ελλάδα βρίσκεται στο πρόγραμμα του Ευρωπαϊκού μηχανισμού σταθερότητας μέχρι το Αύγουστο του 2018. Για την αξιολόγηση της δημοσιονομικής ανάπτυξης πρέπει να ληφθούν υπόψη όχι μόνο οι ευρωπαϊκές δημοσιονομικές διατάξεις αλλά και οι στόχοι του προγράμματος βοήθειας. «Το συμφωνηθέν δημοσιονομικό στόχο του 2017 για το πρωτογενές πλεόνασμα έχει ξεπεραστεί σημαντικά (ήταν 4%, ενώ ο στόχος ήταν 1,75% του ΑΕΠ). Σε αυτό έχουν επίσης συμβάλει και οι προσωρινοί παράγοντες και οι χαμηλότερες προβλεπόμενες επενδυτικές δαπάνες. Παρά το γεγονός ότι αυτοί οι «ανακουφιστικοί» συντελεστές δεν θα επαναληφθούν τα επόμενα χρόνια, σύμφωνα με την πρόβλεψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το συμφωνηθέν πρωτογενές πλεόνασμα θα επιτευχθεί τόσο το 2018 όσο και το 2019 (3,5% του ΑΕΠ). Σε αυτό θα πρέπει να συμβάλει σημαντικά στην οικονομική ανάπτυξη με μείωση της ελλειπούς αξιοποίησης, ενώ ταυτόχρονα αναμένεται μια δομική χαλάρωση της δημοσιονομικής πολιτικής». Προκειμένου να ολοκληρωθεί επιτυχώς η τελευταία αξιολόγηση του προγράμματος, η Ελλάδα πρέπει ακόμη να εφαρμόσει πολυάριθμες προσαρμοσμένες ενέργειες, τονίζει η Bundesbank και επισημαίνει ότι από τα τέλη Αυγούστου του 2018 η Ελλάδα θα εξαρτάται εκ νέου από την χρηματοδότηση των χρηματαγορών, οι ιδιώτες πιστωτές πρέπει να έχουν πειστεί για την πιστοποίηση και την επιθυμία να πληρώσουν». Επειδή αυτό, όπως αναφέρεται, «μερικές φορές δεν θεωρείται βέβαιο», κρίνεται απαραίτητο για ένα μεταβατικό διάστημα μετά το τέλος του προγράμματος μια επιπλέον προστασία. «Για παράδειγμα, η ΕΚΤ και η Τράπεζα της Ελλάδος τάσσονται υπέρ μιας προληπτικής πιστωτικής γραμμής από το ΕΜΣ για την Ελλάδα. Η οποία θα μπορούσε να καταρχίη χορηγηθεί μετά την ολοκλήρωση του κύκλου λήψης των αποφάσεων και με την έγκριση των εθνικών κοινοβουλίων, εξηγούν τους συντάκτες του δελτίου της Βουντεσμπάνκ και σημειώνουν ότι, αντιθέτως, το ελληνικό δημόσιο φαίνεται να στοχεύει, μεταξύ άλλων, στη δημιουργία ρευστού προσιτότητας ασφαλείας με πόρους από το τρέχον βοήθημα. Με αυτό, διευκρίνισε, η Ελλάδα θα μπορούσε να χρηματοδοτηθεί προσωρινά χωρίς να προσφύγει στις αγορές. «Αποφασιστικής σημασίας για την περαιτέρω εξέλιξη της Ελλάδας και της ικανότητάς της να χρηματοδοτείται από τις αγορές θα είναι να μπορεί να αναμένεται μακροπρόθεσμα μια σταθερή δημοσιονομική και οικονομική πολιτική πορεία», συνεχίζει η έκθεση και υπενθυμίζει ότι στο παρελθόν δημιουργήθηκαν σημαντικές δυσκολίες και χρειάστηκε να ασκηθεί πίεση, μέσω της εκ των υστέρων εκταμίευσης περαιτέρω δόσεων της δανειακής βοήθειας. «Μια εκτεταμένη προστασία από τις αντιδράσεις των αγορών μετά το τέλος του προγράμματος θα μπορούσε να μειώσει το μέλλον των μεταρρυθμίσεων», σημειώνει. Το κείμενο επισημαίνει ακόμη ότι η απόφαση για την πορεία θα είναι η πορεία μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος αναμένεται να ολοκληρωθεί στα τέλη Ιουνίου και θα πρέπει επίσης να αποφασιστεί εάν θα υπάρξουν επιπλέον μεταφορές με μορφή απαλλαγής από το χρέος, προκειμένου να διευκολυνθεί η όσο το δυνατόν πιο αυτόνομη χρηματοδότηση αγορών. Το Eurogroup είχε εξετάσει, τον Μάρτιο του 2016, διάφορα βήματα για περαιτέρω ελαφρύνσεις του χρέους, κυρίως μέσω της διεύρυνσης του χρόνου ωρίμανσης των δανείων και της μείωσης των επιτοκίων. Μέχρι το τέλος του 2017, έχουν ήδη εφαρμοστεί μέτρα τα οποία, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του ΕΜΣ, θα μειώσουν τον δείκτη χρέους της Ελλάδας κατά 25 μονάδες μέχρι το 2060, αναφέρει και σημειώνεται ότι σύμφωνα με αναλύσεις των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, βιώσιμα, Στην αρχή των προγραμμάτων βοήθειας συμφωνήθηκαν ακόμη πιο φιλόδοξες τιμές. Σε περίπτωση χαμηλότερων πρωτογενών πλεονασμάτων, διευκρινίζεται ότι είναι επίσης αναγκαίες σημαντικές επιμηκύνσεις των προθεσμιών που έχουν ήδη συμπληρωθεί για περισσότερο από 30 χρόνια και επιπλέον καθυστερήσεις στις πληρωμές των τόκων. «Το μόνο που δεν θα ξεπεράσει το θεωρούμενο ως βιώσιμο όριο για την ακαθάριστη χρηματοοικονομική ανάγκη», τόνισε στην έκθεση της Bundesbank, ενώ αναφέρεται ότι υπάρχει και ένα μηχανισμό διευκόλυνσης που θα συνδέει την αποπληρωμή των δανείων με την εξέλιξη του ΑΕΠ. Κατά την τρέχουσα πρόβλεψη της Επιτροπής, η Ελλάδα θα έχει το 2019 πρωτογενές πλεόνασμα της δομής ύψους 5,1%. «Για να συνεχιστεί η καταγραφή υψηλού πρωτογενούς πλεονάσματος για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα δεν είναι απαραίτητα περαιτέρω περιοριστικά κίνητρα και τα πρωτογενή πλεονάσματα ύψους 3,1% του ΑΕΠ είναι λογικά και μακροπρόθεσμα», εξηγεί η γερμανική κεντρική τράπεζα και καταλήγει στο συμπέρασμα ότι «δεν είναι, επιτακτικώς απαραίτητο να ληφθούν σύντομα πρόσθετα μέτρα ελάφρυνσης του χρέους».

Τι νόημα έχουν οι κυρώσεις κατά του Ιράν;

Ήδη τον 5ο αιώνα π.Χ. ο Περικλής, κορυφαίος ηγέτης της κλασικής Αθήνας, είχε αποπειραθεί να ασκήσει πιέσεις και πολιτική απειλώντας με κυρώσεις. Έκτοτε παραμένει αναπάντητο το ερώτημα, εάν και κατά πόσον οι κυρώσεις είναι πραγματικά αποτελεσματικές και οδηγούν στην αλλαγή συμπεριφοράς που επιδιώκει εκείνος που τις επιβάλλει. Στη δεκαετία του '90 το αμερικανικό Ινστιτούτο Πίτερσον για τη Διεθνή Οικονομία (PIE) εξέδωσε σχετική μελέτη, στην οποία εξετάζει 200 διαφορετικές περιπτώσεις που αποτέλεσαν αντικείμενο κυρώσεων, από τον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο έως τις αρχές του 21ου αιώνα. Ο Κρίστιαν φον Σεστ, συνεργάτης του Ινστιτούτου Λάιμπνιτς για τις Διεθνείς Σχέσεις με έδρα το Αμβούργο, συνοψίζει τα εντυπωσιακά αποτελέσματα της έρευνας: "Αυτή η καταγραφή, την οποία υπογράφουν ο αμερικανός συνάδελφος Χούφμπauer και άλλοι επιστήμονες, υποδεικνύει ότι μόνο το ένα τρίτο των εμπορικών κυρώσεων επιτυγχάνει την αλλαγή συμπεριφοράς στην οποία αποσκοπεί. Άλλοι ερευνητές λένε μάλιστα ότι και αυτό είναι υπερβολικό και στην πραγματικότητα το ποσοστό δεν ξεπερνά το 5%".

Ιδιαίτερα σε περιπτώσεις που οι εμπορικές κυρώσεις συνοδεύονται από απειλή για χρήση στρατιωτικής βίας, είναι δύσκολο να προσδιορίσει κανείς αν όντως εκείνες οδηγούν στο επιθυμητό αποτέλεσμα. Επιπλέον, οι κυρώσεις δεν έχουν πάντα την ίδια στόχευση: μπορεί να αποβλέπουν σε αλλαγή συμπεριφοράς, μπορεί απλώς να περιορίζουν τις εναλλακτικές λύσεις ή μπορεί να επιβάλλονται ως ποινή για την παραβίαση διεθνών κανόνων. Το σίγουρο είναι οι κυρώσεις μπορούν να πλήξουν πιο εύκολα μία κοινοβουλευτική δημοκρατία, παρά ένα αυταρχικό καθεστώς. Και αυτό γιατί, όπως λέει ο Κρίστιαν φον Σεστ, "στη δημοκρατία υπάρχουν διάλογοι, μέσω των οποίων η κοινή γνώμη μπορεί να εκφράσει την αγανάκτησή της, ασκώντας πιέσεις στην ίδια την κυβέρνησή της".

Από την Κούβα στο Ιράν

Σε κάθε περίπτωση οι κυρώσεις μπορούν να επιφέρουν σημαντικό πλήγμα στην οικονομία μίας χώρας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η Κούβα ή επίσης η Βόρεια Κορέα. Ωστόσο και εδώ δεν υπήρξε αλλαγή συμπεριφοράς λόγω κυρώσεων. Διαφορετική είναι η περίπτωση του Ιράν: μετά τις κυρώσεις που επέβαλαν οι ΗΠΑ το 2010 και η ΕΕ δύο χρόνια αργότερα, οι εξαγωγές πετρελαίου κατέρρευσαν και το ΑΕΠ της χώρας μειώθηκε κατά το ένα τρίτο. Τελικά το Ιράν αποδέχθηκε μία συμβιβαστική λύση στη διεθνή διαμάχη για το πυρηνικό του πρόγραμμα. Κι όμως, τώρα βρίσκεται αντιμέτωπο με νέες κυρώσεις, τουλάχιστον από την πλευρά των ΗΠΑ. Όπως επισημαίνει ο Κρίστοφερ Ντάσσε, "το Ιράν έχει τηρήσει τους κανόνες, έχει τηρήσει τη σύμβαση που υπέγραψε. Πρέπει παρ'όλα αυτά να τιμωρηθεί;"

Ο αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ έχει βέβαια το δικό του αφήγημα: το Ιράν, λέει, τιμωρείται με καταγγελία της σύμβασης και επιπλέον με εμπορικές κυρώσεις, διότι υποστηρίζει τη διεθνή τρομοκρατία, προκαλώντας αποσταθεροποίηση στη Μέση Ανατολή. Σύμφωνα με τον γερμανό αναλυτή "μπορείς να αντιδράσεις σε αυτή τη συμπεριφορά με κυρώσεις, ή να προσπαθήσεις τουλάχιστον. Αλλά το να καταγγείλεις μία συνθήκη την οποία είχες συνάψει για εντελώς διαφορετικούς λόγους, είναι κάτι που δεν συζητείται καν..."

Λυσδιάκριτη η στρατηγική Τραμπ

Συνοψίζοντας ο Κρίστιαν φον Σεστ υποστηρίζει ότι, με την τακτική που ακολουθεί, ο Ντόναλντ Τραμπ αγνοεί δύο βασικά κριτήρια για την αποτελεσματική επιβολή κυρώσεων. Το πρώτο είναι η στόχευση. Από τη στιγμή που για την Τεχεράνη δεν είναι καν ξεκάθαρος ο λόγος για τον οποίο υφίσταται κυρώσεις, προφανώς οι κυρώσεις δεν θα είναι αποτελεσματικές. Και το δεύτερο: "Βασικό κριτήριο για την αποτελεσματικότητα των κυρώσεων είναι η ενιαία επιβολή τους. Εκείνοι που αποφασίζουν να επιβάλουν κυρώσεις θα πρέπει να τηρούν ενιαίο μέτωπο, χωρίς διαιρέσεις" λέει ο γερμανός αναλυτής.

Θα καταφέρει όμως η Ουάσιγκτον να σμιλεύσει ενιαίο μέτωπο με τους Ευρωπαίους; Μάλλον αμφίβολο. Όπως επισημαίνει ο αναλυτής Κρίστοφερ Ντάσσε "η ΕΕ σπανίως είχε επιδείξει τόσο αρραγή ενότητα σε θέματα εξωτερικής πολιτικής όσο σε αυτό το ζήτημα. Είναι και μία ευκαιρία για την Ευρώπη να αποδείξει ότι μπορεί να αντιπαρατεθεί με τις ΗΠΑ, αλλά και να διερευνήσει νέες δυνατότητες συνεργασίας".

Πηγή: Deutsche Welle

Commodities at their highest level in over 3 years, outperforming stocks in the past year.

